

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (developmental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับผู้ดูแลเด็กในการป้องกันการติดเชื้อในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และประเมินประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ ผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 41 คน ใช้ในการทดสอบรายบุคคล จำนวน 1 คน การทดสอบรายกลุ่ม จำนวน 10 คน และการทดสอบภาคสนามจำนวน 30 คน ระยะเวลาในการวิจัย 5 เดือน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2555

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย 1) แบบทดสอบความรู้ระหว่างเรียนที่มีประจำบทเรียน 3 บท ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ .80 2) แบบทดสอบความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหลังเรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองจำนวน 40 ข้อ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ .81 และแบบทดสอบทั้งสองชุดดังกล่าวผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นแบบคูงานาน โดยทดสอบกับผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 10 คน ได้ค่าความสัมพันธ์ของแบบทดสอบความรู้ทั้งสองชุดเท่ากับ .84 และ 3) แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การป้องกันการติดเชื้อในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในการป้องกันการติดเชื้อสำหรับผู้ดูแลเด็กพัฒนาขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเองของโนลส์ และดำเนินการสร้างตามแนวทางการสร้างชุดการเรียนรู้ของดิกค์และคณะ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 2) วิเคราะห์ลักษณะการเรียนรู้ 3) วิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียน 4) กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม 5) สร้างเครื่องมือประเมิน 6) กำหนดยุทธศาสตร์การเรียนรู้ และ 7) จัดทำสื่อในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลังจากดำเนินการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรียบร้อยแล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จึงนำไปประเมินประสิทธิภาพโดยทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงาน

ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 41 คน แบ่งเป็นการทดสอบรายบุคคล จำนวน 1 คน รายกลุ่ม จำนวน 10 คน และภาคสนาม จำนวน 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์หาค่าความถี่ คำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนที่ได้จากการประเมินประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการทดสอบภาคสนามนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิเคราะห์หาค่าความถี่ คำนวณร้อยละ และจัดกลุ่มคำตอบของความคิดเห็น

ผลการวิจัยพบว่า

ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในการป้องกันการติดเชื้อสำหรับผู้ดูแลเด็กที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย เอกสารบทเรียนและวีดิทัศน์ เอกสารบทเรียนประกอบด้วย สารระส่ำคัญ วัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหาแบบฝึกหัด แบบทดสอบความรู้ระหว่างการเรียน และแบบทดสอบความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื้อหาในเอกสารบทเรียนประกอบด้วย ความหมายของการติดเชื้อ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อ วิธีการแพร่กระจายเชื้อ และโรคติดเชื้อที่พบบ่อย และการป้องกันการติดเชื้อในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งประกอบด้วย 10 กิจกรรมที่สำคัญได้แก่ การคัดกรองเด็กป่วย การเฝ้าระวังการติดเชื้อ การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ การทำความสะอาดมือ การใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล การจัดการสิ่งแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การปฏิบัติตัวเมื่อผู้ดูแลเด็กเจ็บป่วย การดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคลของผู้ดูแลเด็ก การจัดเตรียมอาหารและนมสำหรับเด็ก และการให้ความรู้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครอง

วีดิทัศน์มีทั้งหมด 4 ตอน เนื้อหาประกอบด้วย การคัดกรองเด็กป่วย การเฝ้าระวังการติดเชื้อ การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ การล้างมือ การใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล และการจัดการสิ่งแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระยะเวลาของวีดิทัศน์แต่ละตอนอยู่ระหว่าง 6 นาที 35 วินาทีถึง 10 นาที 50 วินาที

ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในการป้องกันการติดเชื้อสำหรับผู้ดูแลเด็กที่พัฒนาขึ้นมีเท่ากับ 93.690.5 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในภาพรวม พบว่าทุกคนเห็นด้วยมากถึงมากที่สุดว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองส่งเสริมให้เข้าใจการติดเชื้อในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น ส่งเสริมให้เข้าใจการป้องกันการติดเชื้อในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น และได้รับประโยชน์จากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมากกว่าร้อยละ 90 เห็นด้วยมากและมากที่สุดว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองใช้ง่ายและสะดวก และเหมาะแก่การนำไปใช้ศึกษาด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรเผยแพร่ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในการป้องกันการติดเชื้อสำหรับผู้ดูแลเด็กให้กับผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดเชื้อและการป้องกันการติดเชื้อในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากยิ่งขึ้น

2. หากมีการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับผู้ดูแลเด็กต่อไปควรเน้นลักษณะอาการและอาการแสดงที่เหมือนและที่แตกต่างกันของโรคมือเท้าปากและโรคสุกใสให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากมีลักษณะอาการและอาการแสดงคล้ายคลึงกัน ซึ่งพบว่าผู้ดูแลเด็กยังไม่สามารถระบุโรคจากอาการและอาการแสดงได้ รวมทั้งควรเน้นขั้นตอนในการทำมาสะอาดและการทำลายเชื้อสิ่งของเครื่องใช้และของเล่นที่เปื้อนน้ำมูกน้ำลายให้ชัดเจนมากขึ้น และควรเพิ่มอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น ถุงมือผ้าปิดปากและจมูก ซึ่งผู้เรียนจะได้นำมาฝึกสวมใส่ขณะที่ศึกษาในเรื่องดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความรู้ของผู้ดูแลเด็กที่ได้รับจากการศึกษาจากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในการป้องกันการติดเชื้อมกับผู้ดูแลเด็กที่ได้รับความรู้ด้วยวิธีการอื่นๆ

2. ควรมีการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กในการป้องกันการติดเชื้อในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองนำไปศึกษาด้วยตนเองและสามารถให้ความร่วมมือในการป้องกันการติดเชื้อและป้องกันการแพร่กระจายเชื้อได้อย่างถูกต้อง